

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 8 Października V. S. ROKU 1810.

PETERZBURG V. S. 28 września. W przeszłą niedzielę d. 25 składano Panu zastępów nowe modły z przykłonieniem za nowe zwycięstwa nad Turkami odniesione. Po skończonem nabożeństwie minister wojenny generał od infanteryi Barklay de Tolli czytał następną treśćrapportu Głównokomenderującego wojskiem Zadunajskim pod dniem 15 września przysłanego. „W dzień uroczysty koronacyi J. J. Mości, upadły twierdze Ruszczuki i Zurza długo z uporem bronione. Tegoż dnia stolica państwa składała najgorętsze dzięki, Wszechmocnemu za zwycięstwo d. 26 sierpnia, a Głównokomenderujący Graf Kamiński zgromadzał nowe trofea tej znakomitej wygranej. Tuż za nią, Kładowa, Orawra, Praowa, i Negotina otworzyły bramy. Azatym przy odgłosie dział z fortecy tutejszej zaspiewano Te Deum laudamus, i wykrzykniono ażeby długoletnie szczęście służyło J. J. Mości, całemu najjaśniejszemu jego domowi, i zwyciężkiemu w Chrystusie rycerstwu rossyjskiemu.

GL. Zas dowodzący korpusem wojsk naszych z Serbami przybywszy do obozu swego pod Praową odebrał wiadomość szczęśliwą o następnych wypadkach. Dnia 1 września zwyciężkie wojsko weszło przez kapitulacyą do twierdzy Kładowy, i przytym zdobyło 21 dział, 6 chorągwi, wiele prochu, kul, i ładunków oraz magazyny z żywnością 6sciomiesięczną na 600 ludzi, którzy byli na załodze—Pułkownik Zeltuchin, odebrawszy pewną wiadomość, że Turcy w Orawie zamknięci, dowiedziawszy się o więzieniu Systowy, pełni trwogi, gotowali się do ucieczki, zaczął przeprowadzać się przez Dunaj małemi oddziałami na czołnach. Po niejakim odporze uciekli Turcy rzucając 13 dział, niemając ilość prowiantu i furaju które dostały się nam w zdobyczy. Usiłowali oni uprowadzić z sobą mieszkańców wsi okolicznych, i dla tego przewiezliśmy przeszło 2000 dusz z bydłem i wszelkim ich dobytkiem na naszą stronę do małej Wołoszczyzny. Azatym d. 6 wzięliśmy Orawę—Tegoż czasu pod Warwaricą atakowany GM. Graf Oruk od 15 t. ottomanów walczył z mniejszą bez porównania siłą aż do wieczora. W nocy nieprzyjaciel cofnął się na trzy wiorsty straciwszy nader wiele ludzi w zabitych i ranionych. Z naszej strony klęska bardzo była mała. Niemamy jeszcze o tej rozprawie szczególnego doniesienia—Dnia 7 Pułkownik Cwileniew zajął twierdzę Praowę. Korpus nieprzyjacielski od 6 do 7 t. lękając się bydź okrążonym uciekł w głąb kraju. Pułkownik Szkapski osadził twierdzę Negotinę, którą Turcy opuścili po kilku z dział wystrzałach—

Półkownik Hlebow wysłany za nieprzyjacielem dla dostania języka o jego obrótach, doniósł że wpadli do szanów Bregowych i tam połączyli się na ich obronę. W tej pogoni zabrał całą artyleryą nieco oręża, znaczną liczbę bomb, ładunków i zapasów żywności.

W promocyi rang zostali: w Halickim muszkietyer. pólku Gotowt sztabs-kapitanem; w Riazkim m. p. Zutorski sztabs-kapitanem, Steklowski i Płażański podporucznikami, w 10tym strzeleckim p. Narkiewicz, Adiutant generał od artylleryi Grafa Arakceiewa Tyzenhauz i Kolpiński 1szy, kapitanami, Krukowski sztabs-kapitanem Kolpiński 5ci, Małaszewski, Suchorzewski, Kukolewski, podporucznikami, Dombrowski Sirakowski chorążemi; w 8mym strzeleckim p. Zakrzewski porucznikiem; w Sybirskim gr. p. Brzostowski i Butler kapitanami, Lisaniewicz, Charkiewicz, Gudowicz sztabs-kapitanami, Bogdanowicz, Bieliński, Dunaiewski, Monastyrski, Niedzwiedzki, Rostowski podporucznikami, w Apszerońskim m. p. Podhorodecki Chędziński, Jezierski, Sokołowski, Czernielewski, podporucznikami, i w Małorossyjskim gr. p. Stroianowski, Czerniawski, chorążemi, w Odeskim m. p. Petkowicz, Chrapowicki, Ostapowski sztabskapitanami, Wierzbicki podporucznikiem; w Łubieńskim huzar. p. Nowicki, Sokołowski, rotmistrzami, Skorobohaty sztabrotmistrzem, Stachowicz i Kaczanowski, podporucznikami.

PARYŻ d. 24 września. (z Fran: Paryż Monit :) Dnia 23 Napoleon dawał wielką audyencyą w Tuilleries. Między pierwszemi osobami uważano królewicza szwedzkiego Xcia Pontecorvo i jego syna po nim dziedzica Oskara. Zapewniają że jutro ten Xże wyjedzie do Sztokolmu. Udać się ma przez Frankfort, Cassel, Hamburg i Koppenhagę. Mówią że królewicz odmieni wyznanie religii nie pierwey, aż stanie w północney stolicy. G. Graf Rosen, przysłany tu w poselstwie od króla szwedzkiego z doniesieniem o wyborze Xcia Pontecorvo, na powrót poniosł list Imperatora, w którym Napoleon oświadczył naychętniejsze na ten wybor zgodzenie się. Podobież Xże Pontecorvo pisał do Karola 13 wyrażając swoją wdzięczność królowi i narodowi, oraz męno tłumacząc swoje przedsięwzięcie zasłużenia na ukontentowanie monarchy, i przygotowanie przyszłej szczęśliwości ludu. Na teyże audyencyi posłowie austriacki, Westfalski Szwedzki, Pruski, Szwajcarski, Napoleonowi prezentowali swoich spółrodaków. Xiążę Cadore, pod niebytność Imperatorskiego Rossyjskiego Ambasadora przedstawował Senatora hrabiego Ogińskiego.

Potym była wielka parada wojskowa. Napoleon kazawszy go w koło uszykować, rzekł do officerow i żołnierzy, przez tłumacza G. Carcomé komendanta tegoż legionu, te słowa „Z waszego męstwa i karności zupełnie kontent byłem w przeszłej kampanii. Z ukontentowaniem dowiedziałem się, że żadnego nie było zbiega z legionu waszego. Pytam się teraz czy życzylibyście powrócić do Portugallii? lecz obok muszę was uprzedzić, że część waszych spółbraci, złudzona przez anglikow, podniosła oręż przeciwko Francyi; ci nieprzyjaciele ładu wmówili im żeście wszyscy w Niemczech wyginęli... Niemogli Imperator dokończyć. Całe koło zawołało „Posyłaj nas do Portugallii! Wyprowadzimy z błędu rodakow, i nauczymy iak z nami obchodzono się. Niebędziesz miał pod twoimi chorągwiami wierniejszych żołnierzy. Wszyscy nasi towarzysze przejdą do twoich zastępow. Potych słowach, wymówionych z uczuciem właściwym południowym ludom, wszyscy zaprzysięgli na wierność Imperatorowi. Po popisach Napoleon powracając do pałacu znalazł w sali marszałkowskiej officerow holenderskich i portugalskich. Po krótkiej rozmowie jeden z nich rzekł do Monarchy „Będziemy w Portugallii tym czym byliśmy w Niemczech. Z chlubą i wdzięcznością rodacy nasi dowiedzą się o ufności twojej, N. Paniel kiedy w obozie pod Ebersdorf otożyłeś się naszym legionem, i wielokroć osobę swoją powierzyłeś straży samych portugalczykow. Przełożemy im, że potędze francuzkiej nie oprzeć się niemoże na lądzie. Wie o tym Anglia lepiej aniżeli ktokolwiek, lecz trzeba dla niej handlu rewolucyi odmetu i krwi potokow.

Z Perpignan donoszą, że dwa korpusy wojsk fr. Kataloński i Arragoński, szczęśliwie połączyły się. M. Macdonald Xże Tarentu obiał najwyższe dowództwo; azatym G. Suchet, dotąd naczelnie komenderujący, zaczął od tego wodza odbierać rozkazy. Główna kwatera tego wojska w Lerida założona. Porządne oblężenie Tortozy wkrótce będzie rozpoczęte. Xże Orleans pokazał się w Tarragonie, krótko zabawiwszy powrócił do Cadix. Przy boku swoim miał adiutanta Pons. Jest on synem iednego emigranta fr. który w Juncie zasiada i jest najzapalczywszym nieprzyjacielem fr—Thouvenot General Gubernator Biskai wydał do Rady i całej prowincyi Guipuscoa następną odezwę „Wola jest Imperatora ażeby miasta Fonterabia i Yrun ze swoiemie przyległościami były przyłączone do Biskai i przeszły pod rząd tej prowincyi. Taki jest wyrok Napoleona pod d. 3 podpisany. To wcielenie powinno skutecznie się do 1 października. Przenoszę to niezwłocznie do ich wiadomości dla najszybszego spełnienia.—Jeden officer fr: będący w niewoli u hiszpanow doniosł z Port Mahon, iż z tamąd wszyscy ieney fr. mają być przeniesieni do Cadix, ztąd przewiezieni będą do Teneryfy i umieszczeni na wyspach Kanaryjskich. Oznajmił też, że wyspy Balearskie przedsięwzięły odtąd nie nie płacić na rachunek Ferdynanda 7, że zdają się iż myślą o udzielnosci.

WIEN d. 22 września. (z Berlin Prag Zusch :) Rząd nasz niczym barziej teraz nie-

zatrudnia się iak ulepszeniem stanu interesow skarbowych. Wielkie ciągle i nieszczęśliwe wojny od roku 1787 musiały koniecznie nadwreżyć finanse monarchii. Już przeszły minister skarbowy O Donel uczynił plan terazniejszy i przełożył konieczną potrzebę uskutecznienia jego, gdy ani liczne i wielkie ofiary, ani zabor srebra domennic ani podzwignąć ani zasilić niemogło skarbu. Następcy jego idą wskazywać sobie torem. Na skutek jego planow nastąpiły trzy terazniejsze edykta, nakazujące oddanie do skarbu iotey części majątku ruchomego, takieyże części dóbr nieruchomych, i sprzedaż dóbr funduszowych duchowienstwa zakonnego. Te ostatnie sprzedawane będą przez licytację więcej dającemu. Do targu przypuszczeni będą cudzoziemcy. Jednak te szrodki, iakkolwiek zdają się wielkimi, niepodnoszą ceny papierow; owszem te bardziej i nagley spadły aniżeli pierwiey kiedykolwiek — Królestwo węgierskie składając naycelniejszą część monarchii austriackiej, mogłoby dzielnie przyłożyć się do podniesienia dochodow monarchii, lecz trzeba ażeby magnaci ziechali się na seym walny. Węgrzyni, jeżeli co czynią, chcą ażeby ich ofiara była skutkiem ich dobrej woli a nie musu.

Rozumieją, że AXże Fyrdynand otrzyma ważny urząd komendanta niższej Austrii i Wiednia. Jeszcze niema pewney wiadomości kiedy powrócą z Paryża poslowie nasi Xże Schwartzenberg i Graf Metternich. Spodziewamy się że wkrótce ogłoszone będą negocyacye dworu naszego z francuzkim. Na ich rachunek wielorakie już wieści rozgłoszono. Przeświadczamy się iednak co raz barziej że dwór nasz czynnie należeć będzie do interesow tureckich—Flotta ottomańska na morzu czarném krążąca przez burze skołatna powróciła do portu Stambulskiego. Naywięcey ucierpiał okręt vice-admirałski i 2 fregaty.

Listy ze Stambułu donoszą że 120000 Wehabitow przedarło się aż do odnogi perskiej Bassora. Basza Bagdadu na czele 40000 odparł ich do Arabii. Miasta, u Mahometanow święte Mecca i Medina, zostały w mocy Wehabitow. Od lat 5 nieidą już karawany pielgrzymow. Po skończoney wojnie w Europie, Porta ma natychmiast przedsięwziąć wyprawę na wytępienie muzułmańskich nieprzyjaciół—Naczelnik tej sekty nazywasię Sooud; przerwał on wszelką komunikację z anglikami. Między arabami znalazł się ieden młody jego przeciwnik przebiegły i wymowny mieniący się bydz posłańcem Boga—W Egipcie anglicy pobudzili Beiow do wojny przeciwko rządowi tureckiemu, ażeby mieli porę uzbrojenia flotylli na morzu czarnym i opanowania handlu tamecznych brzegow—Handel między Austrią a Turcyą mianowicie bawelny statecznie utrzymuje się. Transporta idą pod zasłoną wojsk tureckich przez Bośnię i Sklawonię—Wiadomości z Indyi wschodnich donoszą o rozruchach które dotąd tam nieustaly. Oba brzegi półwyspu podług doniesień tureckich gotują się do walki z Anglikami. Sława Napoleona wielka w całej Azji. Spodziewają się tam, że niedługo ten Monarcha wpływać zacznie do interesow Indyjskich, i dzielnie onemi kierować bę-

dzie. Mówią tam o olbrzymich planach Napoleona. Też Pisma donoszą że u Marratow rząd ang. zakupić musiał pieniędzmi zawieszenie broni — Sultan wydał surowe rozkazy ażeby okręty wojenne ang. niebyły wpuszczane do cieśniny Dardaneelskiej, owszem ażeby wszystkie statki tego narodu były iak najsćisley przezierrane.

RZYM d. 20 września. (z Frankf. Zel Hamb.) Ogłoszono tu następujący dekret Imperatora Napoleona „ Wszyscy XXża departamentow Rzymu i Trasimene. którzy, nieposłuszni wezwaniu, niezaprzyśięgli nam na wierność, albo którzy jeszcze odmówią tego aktu przez niepoznanie praw kościoła i obowiązkow Chrystusa Pana, ogłaszają się za nieposłusznych świeckiey władzy i za niezdolnych spełniać obowiązkow przywiązanych do stanu duchownego „—Innym wyrokiem ustanowił Napoleon kommissją z 53 członkow do zawiadywania dobrami narodowemi przeznaczonemi w masie 50 milionow na zaspokoienie długu publicznego. Na czele tey kommissii znajdują się XXta Gabrielli, Santa-Croce, i Savenio Benucci. Jak wielkie dobrodzieystwa dla kraiu rzymskiego spływają z tego wyroku Napoleona, wytłumaczył Intendent skarbu w odezwie swoiey do obywatelow. „ Nieszczęśliwi wierzycciele Papięskiego rządu pierwsi zwrócili uwagę Napoleona po przyłączeniu tego kraiu do W. Państwa. Nieuwazał Monarcha ani na nieodpowiedzialność dochodow długom ani na wielkość niezwyčajną ostatnich. Wiara publiczna była dla niego prawidłem. Od pierwszego obiecia rządow kazał płacić procenta, które już od lat kilku zaległy. Więcey jeszcze przedsięwziół. Same kapitały opłacić postanowił. Tworczy jego gieniusz i dobył źródła wielkich bogactw z tego co było przyczyną ubóstwa i wiecznego nieszczęścia. Dług publiczny przywrócił byt własności prywatney, odda rozległe dobra państwa prywatnym wierzyccielom. Zakwitną na nowo spustoszone pola, które niegdyś uprawiane przez tryumfujących mężow iego poprzednikow wydawały obfite plony.

Dnia 11 Wezuwiusz zaczął wyrzucać straszne płomienie napelnione wielką massą ciał rozpalonych. Dnia 13 lawa strumieniem zgóry płynąć zaczęła i wielką przestrzeń pola zalała. W króćce rozlała się na półmili fr: na 10 stop wysokości. Okropny fenomen przeraził mieszkańców Resiną; gdyby jeszcze 2 godziny lawa płynęła, cała wieś zalana zostałaby. Przeszło 1000 morgow zamieniło się w pustynię— O wyprawie do Sycylii mówić nieprzestają. Król i królowa znajdują się w obozie w Piali. W cieśninie Messyńskiej codzienne zachodzą gonitwy między statkami płaskimi. G. Stuart dowodzący wojskiem ang. w Sycylii, skarżył się iż iemu bynajmniey niedopomagają mieszkańcy. Sami anglicy znosić muszą cały ciężar obrony. Pod Tulonem krąży ich wielka flotta; Messyńską cieśninę napelnia niezliczona liczba statkow płaskich.

Pod Ankoną, statki włoskie, z Corfu powracające, zdobyły szturmem ieden statek ang 6 dział i 40 ludzi noszący. W Wenecyi vice król założyć kazał szkołę morską na 100 uczniow. Prawo pierwszeństwa mają synowie urzędnikow

publicznych i officerow. Nad pomienioną liczbę jeszcze 36 przyiętych będzie za opłatą 600 lirow— W Departamencie wyższey Adygi, przyłączonym do królestwa włoskiego od Tyrolu, mają bydź sekwestrowane towary osadowe. Xże Eugeniusz zalecił wybrać deputowanych na złożenie holdu Napoleonowi—Dalmacya, Ragusa, wyspy Yońskie, cały brzeg adryatyckiego morza zupełnie spokojne — Nieupada wieść o wyjeździe Lucyana Bonaparte do Ameryki.

HAMBURG d. 28 września. (z Frankfur. Hamb.) Król bawarski ogłosił że dnia 20 maja w Paryżu zawarł umowę z W. Xciem Wirtzburskim. Linia graniczna podług tego traktatu między dwoma kraiami, zaczawszy od Saxonii, idzie ciekim rzek Rodach i Itz aż do Menu, ztąd przechodzi przez Stetfald, Lembach, Thelnheim, Steinbach, Manhof, Hoheim, Michelfeld. Przez urzędowę odezwę uwolnił mieszkańców odstąpionych kraiw od przysięgi wierności, a wezwał ich do posłuszeństwa W. X. Ferdynandowi. Kiedy tak Bawarya od zachodu i półnoocy straciły część kraiw dla powiększenia posiadłości króla wirttemberskiego i W. Xcia wirtz: z drugiey strony od zachodu daleko więcej nabyła biorąc obszerne Xięstwo Saltzburskie, Berchtolsgaden i Inwiertel. W nowo nabytych posiadłościach oprócz tego co dał Napoleon Głowi Wrede, rozda Maxymilian wiele dóbr zasłużonym wodzom— Mówią że wrzeczypospolite Gryzońskiej i Walezy skieynastąpią ważne odmiany, które bliżej złączą kraie z Francją,

Do Hollandyi zaczynaia fraucuzi wprowadzać zwyczaie państwa fr. Codex Napoleona przetłumaczony w ięzyku hol. ogłoszony został. Woyska tego kraiu przeformowano na sposob francuzki. Ostatnie bataliony zrobiły 125 regiment W. woyska fr: Arcy pod skarb; Lebrun i deputacya do Paryża wysłana zatrudniaia się urządzeniem interesow tego kraiu, mianowicie zliczeniem długow i procentow. Od południa i wschodu linie celne podniesione zostały; wolna więc odtąd komunikacya hollendrom z Europą. Kiedy w tey stronie upadła linia celna, druga nad granicami pruskimi, koło Elby wyciągniona przez króla west: zamyka towarom osadowym drogę do Niemiec południowych. Na wyspę Helgoland gotuje się wyprawa dla zniszczenia towarow ang. Dowiedziawszy się rząd ang. o tym przedsięwzięciu przysłał eskadrę na zasłonienie tey wyspy przeciwko napaści. W Londynie kilka wielkich domow upadło; bankructwo iednego rachuią na 1200,000 szterlingow. Takie są skutki zamkniętego handlu!

Rząd duński zachęca uzbroienie korsarzow na zniszczenie handlu ang. niedawno do portow Norwęskich sprowadzone 13 okrętow kupieckich—Poseł fr: przybył do Sztokolmu. Zapowiedziany iest przyjazd królewicza Xcia Pontecorvo. Król duński rozkazał wszystkim wladzom prowincjonalnym czynić przyzwoite honory przeieżdżającemu Xciu podług iego stopnia dzisiejszego — Pismo iedne z Erebro publicznie ogłoszone tłumaczy przyczyny dla których Gustaw Adolf nieodebrał przeznaczoney sobie pensyi. Pieniądze były oddane na ręce

bankiera nadwornego Haber, lecz król brać ich niechciał przez Izraelitę, azatym mianował swoim płatnikiem chrześcianina. W tym kiedy mimo umowę ze Stanami zawartą mieszkania w Szwaycarach, opuścił ten kraj, wszczęły się spory czy pieniądze mają być płacone w ten czas, kiedy niespełniony warunek, do którego one przywiązane. W Lipsku z gazet dowiedział się o wyborze Xcia Pontecorvo. Mówią że pod Zeitz od zbóyców był napadniony, i że broniąc się strzelił z pistoletu. Po wyjeździe przyszedł do Lipska list od terażniejszego króla do Gustawa pisany.

LONDYN d. 22 września. (z Hamb Berlin Zusch:) Wieść, rozrzuczona, że król nasz kilkakroć był zagrożony apoplexyą, pokazała się fałszywą—Listy z Portugallii donoszą o upadku Almeidy i zbliżaniu się Xcia Abrantes do Oporto. Ten wódz obległ twierdzę portugalską od tego narodu bronioną Miranda nagle teraz uzbroioną. M. Massena, główne składy amunicyi mieści w Rodrigo, z wojskiem naprzód posuwa się. Jeżeli sławny i wielki jest wódz nieprzyjacielski Xże Eslingen niemniej utalentowany nasz dowódca. Arthur Wellesley z dostojnej familii Grafa Mornington urodzony odbył nauki w Londynie; w sztuce wojennej w akademii fr w Angers doskonalił się. Roku 1794 popisał się znakomicie w Hollandyi wprowadzając z dziwną zręcznością swoją brygadę. W Azji za wielkorządtwa brata swojego margrabiego Wellesley, dzis ministra, dokazywał przeciwko Typosabowi i Maratom. Roku 1799 przyłożył się do zdobycia Seringapatnam sławnej stolicy królestwa Myzore. R. 1802 pod Assaye wygrał walną bitwę z Maratami z daleko mniejszą potęgą i zmusił ich naczelników do pokoju. R. 1809 walczył z francuzami pod Talawera. Anglicy poczytali tę bitwę za zwycięstwo i przeto Artur Wellesley otrzymał tytuł Lorda Wellingtona i Margrabiego Talawera. Prędkość w szyku marszu i obrótach jest charakterem wodza—

Rewolucya w prowincjach Hiszpańskich w Ameryce spokojnie zbliża się do ostatecznego końca. Wszystkie osady iedne po drugich przystępują do systematu udzielności. Caracas, Buenos-Ayres, Montevideo, Plata, Cusco, już odmieniły postać rządu swojego. Junty insurekcyjne wysłały posłów do Europy szukając nowych związków z Anglią i Hiszpanią dawniejszą metropolią swoją. W Meksyku podobnie burzą się umysły, lecz nie jeszcze nieprzedsiewzięto na odmianę politycznego bytu tej prowincyi.

WARSZAWA d. 9 października. (z Warszaw. Zusch: Siewier:) W naszym Xięstwie spisując kazano iak najprędzey całą ludność kraiwą. Jednak o konskrypcyi woyskowej nie słyhać—Fryderyk August ułatwiając zaprowadzenie w kraiu saletrzanych fabryk dał wyrok d. 5 września ogłaszający opiekę Administracyi kraiovej dla fabrykantów: wszystkim ludziom bądź kraiowym bądź cudzoziemcom pozwolił zakładać fabryki, uwolnił fabrykantów

od podatku patentowego od służby woyskowej i kwaterunku. Dyrekcyja artyleryi naypięwszą jest do kupna saletry za umową dobrowolną o cenę i ilość. Wszystkie ruiny gmachow, rozwaliny, zaniedbane piwnice, stajnie skarbów i woyskowe, karczmy, obory, owczarnie, wolne są fabrykantom do kopania za wiadomością rządu lub umową uprzednią z dzierżawcami—Dyrektorem generalney administracyi żywności dla woyska xięstwa warmianuowany Józef hrabia Wielhorski radzca stanu—Bez żadney zasady pewności rozgłoszono wieści o wystąpieniu woysk warszawskich na granicę dla wyciągnięcia kordonu: minister wojenny Xże Poniatowski odbywał tylko zwyyczajne popisy iazdy stojącey na granicy—W dobrach Xcia Averstadt M. Davoust wyporządzać mają pałac tego wodza, iakoby na skutek rozkazow od niego przysłanych—Dnia 7 Xże Poniatowski minister wojny odbywał popisy iazdy, piechoty, i artyleryi w naszym mieście stojącey. Każdy oddział czynił osobne obroty. Szykowność zręczność, postawa całego woyska wzbudziły podziwienie w przytomnych.

W tym miesiącu odbył się popis uczniow Lyceum Warszawskiego. Minister sprawiedliwości Łubieński rozdawał celującym nadgrody. Przytym miał mowę do młodzieży gorliwie zachęcając do nauk. Przebiegł dzieie przeszłe, wyłożył terażniejsze okoliczności, wskazując że przyszła nadzieia leży na ich pilnym w naukach ćwiczeniu się. Wyliczył pożytki doskonałej znajomości ięzyka narodowego, Geografii i Statystyki ważącey państw potęgę, historii malującej dosadnie cnoty do naśladowania i błędy do strzeżenia się. Mianowicie uwielbił ową umiejętność prawd niemylnych, która wsepływ rysunkach wystawie naywiększe obszary w naypewniejszym kształcie i stosunku, która bez obłąkania przewodniczy w ciemnych ziemi wnętrznosciach i na nayjaśniejszych Niebios przestrzeniach, warownie utwierdza, gmachy przyozdabia, odpory oblicza, która słowem w każdym zdarzeniu wyscigając myśl człowieka ułatwia działanie czy siłom ludzkim w pomoc przychodzi, czyli ie całkiem zastępuje. W całym ciągu mowy wlewał ducha obywatelskiego, ażeby młodź uniesiona entuzjazmem szła w zawody, kto kogo wyścignie w tej usłudze oyczyźnie. Zaczął mowę minister od tych wyrazow „ Szanowni młodzieńcy, nadzieio naszej przyszłości! a zakończył w słowach „ Gdy wojna walczmy; w pokoju uczmy się; zawsze wszyscy pracuymy.

Cena targowa w Wilnie			
Boczek Komisaryna	Od d 27 września do d. 7 października	Rub	Gr
	Zyta syrowego	5	—
	Pszeniczy	15	—
	Jęczmienia	6	50
	Owsa	5	—
	Grochu	4	—
	Faska Masła	4	50
	Asygancya 100 Rubli	27	50
	Dukat	5	10